

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 440/2025-10

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov 1. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a 2. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených Advokátska kancelária JUDr. Ondrej Polák, s.r.o., Železničná 90, Považská Bystrica, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 8CoPr/8/2024 z 15. októbra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 13. mája 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľov, ktorou namietajú porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým rozsudkom krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vrátiť vec krajskému súdu na ďalšie konanie. Požadujú aj priznanie finančného zadosťučinenia po 5 000 eur pre každého z nich.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovatelia boli žalobcami v konaní vedenom Mestským súdom Bratislava IV pod sp. zn. B3-21Cpr/10/2018 (pôvodne pred Okresným súdom Bratislava III) o určenie neplatnosti výpovede a náhrady mzdy, v ktorom rozsudkom z 19. marca 2025 mestský súd určil neplatnosť výpovede z 5. januára 2018 danej sťažovateľovi (výrok I) a aj sťažovateľke (výrok II), v zostávajúcej časti žalobu oboch žalobcov zamietol a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania.

3. Sťažovatelia podali odvolanie proti tomuto rozsudku, o ktorom krajský súd rozhodol napadnutým rozsudkom sp. zn. 8CoPr/8/2024 z 15. októbra 2024 tak, že v odvolaní napadnutej časti potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a priznal náhradu trov konania žalovanému.

4. Sťažovatelia podali proti tomuto rozsudku dovolanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s námietkou, že rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP, avšak v súvislosti s týmto dovolacím

dôvodom nič explicitne v dovolaní neuviedli, a podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP s odôvodnením, že „rozviazať pracovný pomer okamžitým zrušením ale jedine do skončenia výpovednej doby, t. j. v našom prípade do 30. 4. 2018. Po skončení pracovného pomeru uplynutím výpovednej lehoty nie je možné rozviazať pracovný pomer ani okamžitým zrušením, pretože pracovný pomer už nejestvuje. V našom prípade žalovaný odoslal listiny o skončení pracovného pomeru 3. 5. 2018. V tomto je náš prípad špecifický a jedinečný. Pokiaľ vieme takouto konkrétnou situáciou sa zatiaľ vo svojej rozhodovacej činnosti dovolací súd nezaoberal a tým je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods.1 písm. b) CSP“.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 7CdoPr/1/2025 z 19. marca 2025 dovolanie sťažovateľov odmietol ako procesne neprípustné. K nedostatku odôvodnenia najvyšší súd uviedol, že nosné dôvody, na základe ktorých prvostupňový súd zamietol nárok sťažovateľov na určenie, že ich pracovný pomer u žalovanej naďalej trvá, a v časti požadovanej náhrady mzdy, resp. odvolací súd toto rozhodnutie potvrdil, spočívali v názore, že síce výpovede z 5. januára 2018 dané sťažovateľom žalovanou podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce boli súdmi na návrh sťažovateľov určené za neplatné, avšak žalovaná 24. apríla 2018 dala sťažovateľom (aj) okamžité skončenie pracovného pomeru (doručené sťažovateľovi 11. mája 2018 a sťažovateľke 9. mája 2018), proti ktorému sťažovatelia nepodali v stanovenej lehote na súde žalobu o určenie neplatnosti, v dôsledku čoho ich pracovný pomer skončil na základe tohto okamžitého skončenia pracovného pomeru. Odvolací súd v tejto súvislosti uviedol, že ak sťažovatelia zmeškali 2-mesačnú (prekluzívnu) lehotu podľa § 77 Zákonníka práce, uplatní sa fikcia, že pracovný pomer bol skončený platne, aj keby zrušovací prejav vykazoval právne deformity. V reakcii na odvolacie námietky ďalej uviedol, že sťažovatelia nedôvodne namietali v podanom odvolaní, že ich pracovný pomer bol ukončený uplynutím pôvodnej výpovednej doby 30. apríla 2018 a že okamžité skončenie pracovného pomeru bolo absolútne neplatné, keďže neplatnosť skončenia pracovného pomeru je založená na princípe relatívnej neplatnosti. Podľa názoru najvyššieho súdu uvedené odôvodnenie napadnutého odvolacieho rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia.

6. K dovolaciemu dôvodu nesprávneho právneho posúdenia najvyšší súd uviedol, že sťažovateľmi naformulovaná skutková a právna situácia v rámci podaného dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP (ak pracovný pomer skončil, nie je po tomto skončení možné dať okamžité skončenie pracovného pomeru) je nepochybne správna, pretože nie je možné (opakovane) skončiť niečo, čo už skončilo. Ak skončil pracovný pomer na základe skoršieho právneho úkonu, má to za následok, že neskorší právny úkon o skončenie pracovného pomeru sa neuplatní (i keby bol inak platný) ako právny dôvod zániku tohto pracovného pomeru. V posudzovanej veci sťažovateľmi v dovolaní nastolenú situáciu ale nie je možné uplatniť už len z toho dôvodu, že pracovný pomer sťažovateľov u žalovanej neskončil 30. apríla 2018 na základe (predchádzajúcich) výpovedí z 5. januára 2018; obe tieto výpovede na základe návrhu sťažovateľov totiž právoplatne určil prvostupňový súd za neplatné. V uvedenej situácii preto išlo v prípade výpovedí z 5. januára 2018 a okamžitého skončenia z 24. apríla 2018 o konkurujúci, nie vylučujúci vzťah. Inak povedané, rozhodnutie odvolacieho súdu v jeho nosných dôvodoch nezáviselo od vyriešenia žalobcami v dovolaní podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP naformulovanej skutkovej a právnej situácie (otázky).

II. Sťažnostná argumentácia

7. Zo sťažnostnej argumentácie sťažovateľov vyplýva, že podľa ich názoru bolo napadnutým rozhodnutím krajského súdu porušené ich právo na spravodlivé súdne konanie. Došlo k porušeniu Zákonníka práce a súdy rozhodli o uplatnenom nároku na náhradu mzdy v súvislosti s neplatnou výpoveďou nezákonne. Podstata ich námietok spočíva v tom, že pracovný pomer oboch sťažovateľov u žalovaného bol ukončený uplynutím výpovednej lehoty 30. apríla 2018. Z tohto dôvodu nebol žalovaný ako zamestnávateľ oprávnený vykonať skončenie pracovného pomeru okamžitým zrušením, ktoré podal na pošte 3. mája 2018. Pokiaľ žalovaný ako zamestnávateľ takto konal, jeho konanie je protiprávne, listina o okamžitom zrušení pracovného pomeru nemá žiadne právne účinky a nie je potrebné ani možné napádať okamžité zrušenie pracovného pomeru samostatnou žalobou, pretože 3. mája 2018 už pracovný pomer nejestvoval v dôsledku výpovede a uplynutia výpovednej lehoty 30. apríla 2018. Z týchto dôvodov majú sťažovatelia podľa ich názoru právo na náhradu mzdy z titulu neplatných výpovedí. Toto právo im súdy upreli, hoci rozhodli, že výpovede neplatné sú. V tom vidia sťažovatelia zásadné pochybenie súdov a porušenie ich základných práv a slobôd. Uvedené nedostatky neodstránil ani najvyšší súd, ktorý dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu odmietol.

8. Hoci sú sťažovatelia v konaní pred ústavným súdom riadne zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom už pri spísaní a podaní ústavnej sťažnosti, ich ústavná sťažnosť neobsahuje petit, z ktorého by explicitne vyplýval predmet konania. Tento ústavný súd ustálil z formulácie predposledného bodu ústavnej sťažnosti, ktorá znie: *„Navrhujeme, aby Ústavný súd SR po predbežnom prerokovaní prijal ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie a nálezom našej ústavnej sťažnosti vyhovel, zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 15. 10. 2024 sp. zn. 8CoPr/8/2024 a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.“*, v spojení s bodom 7 ústavnej sťažnosti (označenie práva na spravodlivý proces), z úvodného označenia Krajského súdu v Bratislave ako účastníka konania a z úvodného označenia, že ústavná sťažnosť smeruje *„proti rozsudku zo dňa 15. 10. 2024“*. Sťažovateľmi (v obsahu sťažnosti) vymedzený predmet konania je pre ústavný súd záväzný.

III. Predbežné prerokovanie sťažnosti

9. Podstatou sťažnosti je namietané porušenie práva na spravodlivý proces sťažovateľov, ktoré videli v nesprávnom právnom posúdení ich nároku na náhradu mzdy všeobecnými súdmi, pretože zamestnávateľ podľa ich názoru nemohol okamžite skončiť pracovný pomer, ktorý skôr zanikol uplynutím výpovednej doby, a preto ide o neúčinný právny úkon.

10. Pokiaľ ide o základné práva a slobody, Ústava Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov (II. ÚS 193/2010). Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli

zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, III. ÚS 271/05, III. ÚS 153/07). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie.

11. Podstatou sťažnosti je namiatané porušenie práva sťažovateľov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť zo strany krajského súdu nesprávnou interpretáciou právnej normy a následným nesprávnym právnym posúdením veci. Námietky obsiahnuté v ústavnej sťažnosti smerujúce proti rozsudku krajského súdu sú teda totožné s dovolacími námietkami, ktorými sa zaoberal už najvyšší súd pri posudzovaní existencie namiataných väd podľa § 420 f) CSP a § 241 ods. 1 písm. b) CSP na účely prípadného pripustenia dovolania.

12. Ak sťažovatelia uplatňujú v ústavnej sťažnosti vo svojej podstate podobné námietky, aké uplatnili aj v dovolaní, pričom oba tieto sťažovateľmi uplatnené právne prostriedky smerovali proti tomu istému rozhodnutiu odvolacieho súdu, bolo povinnosťou sťažovateľov v zmysle už uvedeného princípu subsidiarity urobiť predmetom ústavnoprávneho prieskumu aj rozhodnutie o dovolaní.

13. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu, a preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú.

14. Z koncepcie subsidiarity možno okrem iného vyvodit' aj racionálnu požiadavku, aby sa rôzne inštancie súdneho systému zaoberali len spornými otázkami nastolenými stranami dotknutého konania v spore až po tom, čo boli predmetom prieskumu na nižšej inštancii, zároveň však musia prihliadať aj na závažné skutočnosti prípadu, na ktoré prihliadajú *ex offio*, ktoré ostali opomenuté alebo na ne nebolo prihliadané, hoci nesporne mohli mať význam pre výsledok konania.

15. Záver najvyššieho súdu o tom, že prípustnosť dovolania nie je procesne daná, čo viedlo k odmietnutiu jeho dovolania podľa § 447 CSP, však sťažovatelia nespochybnili, čo je potrebné vyvodit' zo skutočnosti, že rozhodnutie najvyššieho súdu o odmietnutí dovolania v ústavnej sťažnosti nenapadli a nežiadali jeho zrušenie.

16. Predmetom súdneho prieskumu zo strany ústavného súdu by preto potenciálne mohlo byť napadnuté rozhodnutie krajského súdu len v tom rozsahu, v akom by dovolací súd neposkytol súdnu ochranu sťažovateľovi vo vzťahu k nedostatkom rozsudku krajského súdu jednak z dôvodu, že odpovede na kľúčové dovolacie námietky by neboli poskytnuté v ústavne akceptovateľnej kvalite alebo v prípade namietania takých väd rozsudku krajského súdu nezlučiteľných s právom na súdnu ochranu sťažovateľa, ktoré by v dovolacom konaní nebolo možné uplatniť z dôvodu procesnej úpravy koncepcie dovolania (nemožnosti subsumpcie vady pod vymedzené dovolacie

dôvody, pozn.). V danom prípade o takúto situáciu nejde, preto nedošlo k aktivácii subsidiárnej právomoci ústavného súdu preskúmať napadnutý rozsudok krajského súdu.

17. V prípade sťažovateľov sa najvyšší súd ústavne akceptovateľne zaoberal a vysporiadal s námietkou sťažovateľov o nesprávnom právnom posúdení účinkov okamžitého skončenia pracovného pomeru. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti iné námietky (neuplatniteľné v dovolaní) vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu neidentifikovali.

18. Sťažovatelia tak na svoje nosné sťažnostné argumenty smerujúce k porušeniu práva na spravodlivý proces dostali odpoveď, keď bol v tomto smere vykonaný kvázimeritórny prieskum existencie tvrdenej vady, ktorá mala založiť prípustnosť dovolania, dovolacím súdom s negatívnym výsledkom. Sťažovatelia vo svojej ústavnej sťažnosti dovolacie rozhodnutie nenapádajú, nerozporujú a nežiadajú zrušiť. Z uvedeného dôvodu ústavný súd viazaný rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti, zohľadniac poskytnutie súdnej ochrany sťažovateľom dovolacím súdom v totožnom rozsahu a rešpektujúc zásadu subsidiarity právomoci ústavného súdu, konštatuje, že ústavnú sťažnosť sťažovateľov proti napadnutému rozsudku krajského súdu odmieta podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu